

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

PRENUMERATA: razilijoj ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Mooca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

Leidžia K. Uckus

Redaguoja A. DUKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca, 424

6-ti metai;

Brazilija — São Paulo, 1935 m. Agosto — Rugsėūtis 3 d.

Nr. 30 (265)

W.Green ragina boikotuoti Hitleri ir Mussolini

S. Paulo ex-gubernatorius mirė

Liepos 29 d. Rio de Janeiro mieste mirė Pedro de Tolėdo, žymus Brazilijos politikas ir Respublikonų partijos narys. Per 1932 m. paultų sukilimą, sukilėlių paskelbtas sukilusio estado gubernatorium ir sukilėlių vadu.

35.000.000 maišų kavos sunaikinta

Oficialiai yra paskelbta, kad nuo 1934 m. birželio 15 d. iki 1935 m. birželio 15 d. Brazilija sunaikino 35 milijonus kavos maišų. Kava naikinama tam, kad palaikyti jos kainą.

Laivyno komendantas perkeltas į Sta. Catarina

Brazilijos laivyno komendantas ir Aliança Nacional Libertadora pirmininkas Hercelino Cascardo, valdžios parodymu iš Rio de Janeiro perkeltas į Santa Catarina estadą, S. Francisco uostan.

Brangsta maistas

Paskutiniu laiku S. Paulyje pradėjo kilti visokių maisto produktų kainos. Spauda pažymi, kad maisto produktų kainas «reguliuoja» Matarazas pagal savo nuožiūrą. Bet tas pat ponas savo fabriku darbininkams algų neikiiek nepakelia.

João Cabanas paleistas

Teisingumo ministerio parodymu buvo suareštuotas João Cabanas S. Paulo Socialistų partijos lideris ir A.N.L. narys. Nugabentas į Rio tapo paleistas laisvėn.

Atšalo orai

Pereitos savaitės pabaigoje S. Paulo estade pradėjo atvėsti orai irėjo vis šaltyni iki liepos 31 d. Kalkuriose estado vietose liepos 31 d. naktį šaltis siekė iki 4 — 5 laipsnių.

Prezidentas grįžta iš atostogų

Prezidentas Getulio Vargas paa-tostogavęs kelias dienas Minas estade grįžta į sostinę rugsėnio 3 d.

Lenkai nušovė lietuvį

Pereitą penktadienį lenkų pasienio sargybiniai prie demarkacijos linijos nušovė lietuvį Zvigą, būk norėjusį pereiti lenkų pusėn.

Amnestija Rusijoje

S. Rusijos vyriausybė paskelbė dalinę amnestiją nusikaltusiems kolhozninkams, kurie buvo nuteisti už trukdymą kolhozose darbo.

Komunistai kviečia socialistus į bendrą frontą

Čekoslovakijos komunistai pakvietė socialistus sudaryti su jais bendrą frontą. Socialistai jų kvietimą žada priimti jei komunistai atsisakys

Gaucys bus konsulu Brazilijoje

KOMUNISTAI YRA SILPNI NUGALETI FASIZMA

Amerikos darbininkų protestai prieš nacių terora Vokietijoje

Hitleriškoje Vokietijoje vėl pastrėjo teroras prieš darbininkus ir persekiojimai žydų, o taip pat ir katalikų. Amerikos darbininkai, protestuodami prieš nacių terora Vokietijoje, suruošė anti-hitleriškas demonstracijas ir nuplėšė Hitlerio veliara nuo atplaukusio Nevjorkan vokiečių laivo «Bremen». Amerikos Darbo Federacijos prezidentas W. Green, po kurio vadovybe yra apie 15 milijonų žmonių, per vyriausybę pareiškė griežtą protestą prieš nacių vykdomą terora. Savam protese Green pabrėžė, kad artinasi momentas kuomet Amerikos darbo klasė paskelbs griežtą kovą.

Vokietijos barbariškiems valdovams kurie kankina darbininkus ir persekioja kitų rasių žmones. O kadangi toji kova skelbti reikia ir juodajam Italijos fašizmui, kuris apakęs kelia pasaulinę suirutę ir stumia žmoniją į naują pragarišką ugnį, — tai Amerikos darbininkų unijų vadas Green susunka: «Mes nesiliausime protestavę, mes nesiliausime apeliavę į žmonių sąžinę ir širdį; mes dėsime pas-tungas padaryti boikotą taip skaudžiu, kaip galima, iki tyroniškos Vokietijos ir Italijos valdžia liks nušluotos.

Gaucys paskirtas generaliniu konsulu S. Paulyje

Lietuvos užsienio reikalų ministerijai įvyko daug pasikeitimų. Ypač daugelį vietų užsienio tapo pakeista konsulai ir atstovai. Tas pats pakeitimas palietė ir Lietuvos konsulatą S. Paulyje. Kaip žinome, konsulas Mačiulis išbuvo Brazilijoje 6 metus, liko atšauktas į Kauną, kur turės suliesėti. Kito paskirimo jis negavo. Į S. Paulo paskirtas liko Buenos Aires pasiuntinybės sekretorius Gaučys

generaliniu konsulu, kuris, gal būt, nepoiglio atvyks. O į Gaučio vietą paskirtas Paryžiaus atstovybės sekretorius Blavesčiūnas.

Taigi, mūsų kolonijoje konsulas jau paskirtas ir turėsime naują konsulą iš kaimyninės mūsų valstybės. Kokie naujo konsulo santykiai bus su kolonija, iš anksto spręsti sunku, bet blogesni gal nebūs, kaip buvo su Mačiuliu.

Kritikuoja S. Rusijos teisiu biurokratiskuma

Paskutiniame Kominterno kongreso posėdyje, liepos 29 d. francūzų atstovas, Marcel Caclim, padarė kongresui ilgą pranešimą, kuriame pabrėžė, jog francūzų komunistai yra labai silpni kovoti su fašizmu ir dėl to jie priversti ieškoti talkininkų neatsižvelgiant kokių. Jis sako: «Mes, francūzų komunistai, nesame pakankamai stiprūs nugalėti fašizmą be pagalbos kitų. Dėl to, kad nugalėti priešą, esame pasiruošę dirbti su bileku».

Komunistai ne tik francijoje, bet ir kituose kraštuose yra silpni. O tas

jų silpnumas pareina nuo jų pačių taktikos, kurią jie vartoja ypač prieš socialistus. Ne tik komunistų, bet bendrai darbininkų frontas silpnėja, tik dėl komunistų vedamos politikos. Juk niekam nepaslaptis, kad fašizmui įsigalėti Vokietijoje daug pagalbėjo komunistai.

Centr. Vykd. Komiteto posėdyje, kuris įvyko 31 liepos, smarkiai buvo kritikuojami Sovietų teismai dėl jų biurokratiskumo. Sovietų teismai administratyvinėse ir politinėse bylose nėra, esą, jokio sentimentalisko žmoniškumo ir tikro teisingumo.

savo iki šiol praktikuotos politikos — pulti ir šmeižti socialistų.

Studentų kongresas Pragoje

Pragoje, Čekoslovakijoje, prasidėjo tarptautinis studentų kongresas, kuriame dalyvauja apie 1 milijoną studentų iš viso pasaulio kraštų. Tik Vokietijos studentai kongrese nedalyvauja.

Išleista vienas bilionas lirų

Italijos fašistų valdžia, ruošdamosi karui su Abisinija, jau išleido tai kompanijai vieną bilioną lirų. Tai

dabar karo nėra. O kilus karui kiek dar bus išleista. O tuo tarpu Italijos žmonės badu miršta. Tai štai ką reiškia fašizmas.

Sovietai suvaržė divorsus

Maskvos žiniomis, Sovietų Rusijoje tapo išleistas įstatymas, kuriuo suvaržoma vedusiųjų porų persikiras. Persiskirti bus sunkiau ir be svarbios priežasties nebus duodamos, ypač kurie turi vaikus.

Nuskendo Sovietų submarinas
Liepos 31d. per laivyno manevrus Baltijos jūroje, Finų įlankoj

nuskendo Sovietų submarinas su visa įgala 54 jūrininkais. Tik vienas jūrininkas išsigelbėjo. Žuvusiųjų šeimoms vyriausybė paskyrė pašalpas po 1,000 rubliu kiekvienai.

Gaisras parako fabrike

Italijoje, Varese, parako fabrike įvyko sprogimas. Eksplozijoje žuvo daug darbininkų, kurie tuo metu dirbo, kaip įvyko sprogimas. Iš fabriko griuvėsių jau ištraukta virš 60 žmonių lavonų.

Italų — abisinų ginčas Tautų Sąjungoje

Italų — abisinų ginčas svarstomas Tautų Sąjungoje. Italija į tai nekreipia jokio dėmesio ir puola Tautų Sąjungą, kad ji ginanti Abisiniją. Kol kas T. S. nieko nenusprendė.

Žmonės miršta nuo karščio

Amerikos J. V. prasidėjo dideli karščiai ir žmonės miršta nuo karščio. Per paskutines 8 dienas mirė 108 žmonės.

Hitleris uždarė plienkepurius

Vokietijoje iki šiol veikė militarinė «plieno šalmų» (Stahlhelm) organizacija, kuri paskutiniu laiku pradėjo smarkiai bruzdėti prieš Hitlerį. Anti-hitleriškas judėjimas eina visoje Vokietijoje. Vyriausybė ėmė ir uždarė tą organizaciją, kurį irgi yra tautiška.

Prietaisas paslaptiniams spinduliams gaminti

Iš Nevjorko pranešama, kad viena didelė elektros imonė Nevjorke pagamino prietaisą gaminti paslaptiniams spinduliams, kuriais galima už 80 kl pamatyti laivas ir didelį aukštumoj skraidantis orlaivis.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

K. Šukaitis, S. Česnavičius, J. Urbonas, L. Danielius, Pr. Umasas, A. Raulinaitienė, K. Taujanskis, K. Jukna, J. Saurusevičius, F. Tamulis, V. Tamulionis, A. Vaidotas, T. Dedei-lą, Al. Ramoška, J. Mazūras, P. Gudaitis, J. Kalibatas, M. Varanauskas, J. Šukys, P. Bidlauskas, P. Bagdžius, (Bukauskas).

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ «Vilnius»

Rua Prates 12. Netoli stoties ir sodno «Luz».

Galima gauti pigiai įvairių užsieninių ir vietinių prekių.

Įvairūs užkandžiai: rauginti agurkai ir kopūstai, kasdien šviežia košelienu, marinuotos silkės, keptos žuvis ir tt.

Ypač patogi vieta užsėti atvažiuojantiems su reikalais į miestą iš interio.

Apžvalga

Tikrai nepazista saves.

Kažkoks «Cibu» (kas) rašo «Lietuvyje», kad jis esąs «mačiuliškos dvasios žmogus», bet nieko nėra girdėjęs apie jo dvasios brolių įsteigtą bendrovę «Brazilitas». Minėtas «Cibu» (kas) sužinojęs apie tą bendrovę tik iš «Aido» ir stebisi, kodėl jis, būdamas «mačiuliškos dvasios žmogus», nepakliuvo į tą bendrovę.

Tai, mat, ponas Cib(uke), nors ir mačiuliškos dvasios žmogus esi, bet tos pačios dvasios žmonių veikimas yra slepiamas nuo tamstos, matyt, nepasitiki ir nesidarai sutęs ištikimas pilietis.

O kad šlapas mačiuliškas «Brazilitas», apie kurį tamsta nieko nežina, tikrai yra, tai gali pasiteirauti pas kairiuosius Mačiulio ištikimus biulius. Mes tik galime nurodyti «Brazilito» vieną įsteigėjų, — tai E. Parera, kuris išvyko Lietuvon į lietuvių kongresą ir, rodos, atstovaus «Brazilitą».

Po taikos

Klerikalai su fašistais pasibūriavo susirinkę į pirmą «taikos konferenciją». Ir vieni ir kiti labai pagailėstavo savo žygius, kurie iškėlė lenos švieson daug «patriotiškų» darbų paraiščių «tėvynės labui».

Kun. Sugintas turėdamas už «savo pečių» stiprėnę jėgą, jau buvo nepradėjęs nugalėti Mačiulio «pėdinių» A. Majų. Tas išsigando, kad gali prisiesti sprukti su bobelka iš «aldisų» namų ir netekti pašalpos, kuria labar gauna iš Lietuvos, nutarė pasiklonyti kunigui ir susitaikyti su juo. Taika įvyko dalyvaudant dar keliems «patriotams» ir klerikalams. Nutarė daugiau nebekelti jokių vieni kitų šūnybių, gyventi broliškoj žgadoj ir bendrai naudotis Lietuvos vyriausybės duosnumo malone — litais.

Tai taip užvirusi kova dėl lito, pasibaigė brolišku pasibučiavimu.

Ir dvarus grazina ir pinigų dar duoda

Kuomet Lietuva buvo valdoma pačių žmonių rinktos valdžios, tai valdžia buvo pravedusi žemės reformą — iš lenkų ir rusų dvarininkų atėmusi žemės ir išdalijusi bežemiams ir mažžemiams. Toji žemės reforma palietė ir garsiu dvarininku Karpinių žemės, kurie turėjo visoje Lietuvoje dvarų. Bet pastaruoju laiku tie dvarininkai vėl atgauna savo žemes, taip Marijai Karpinei sugrąžinta 80 ha žemės. O smetoniškas žemės lankas magaryčioms pridėjo 400,000 litų paskolos.

Smetona rūsus ir lenkus dvarininkus globoja kaip savo akį, kad tik jiems nieko netrūktų, o tuo tarpu lietuviai yra smetoniškoj policijoj žudomi, jų žemės sklypeliai, galvijai ir menkas inventorius parduodamas iš varžytinių. Ar žinote kam? Nagi kad būtų iš ko mokėti rusams dvarininkams milžiniškas pašalpas.

Tai va kokia tautiška Lietuvos valdžia.

«Komunistinis» laikraštis.

Rio de Janeir mieste pradėjo žiti portugalų kalboje naujas laikraštis «Trečioji Respublika» (Terceira Republica), kuris agituoja už komunistų ir smarkiai puola Brazilijos Komunistų Partijos vadus, ragindamas visus komunistus pašalinti iš savo tarpo vadus, kurie žaloja komunistines idėjas ir suvežiaja darbininkus.

Kadangi laikraštukas dar tik ką pradėjęs eiti, tai neteko ir patirti jo gilesnės programos. Bet, rodos, kad tai yra komunistų partijos atskilusi opozicija.

Patriotizmas ir pasi- šventimas

Puoštis patriotinėmis plunksnomis yra labai madoje. Tas «menas» yra prigyjęs kaip Lietuvoje, taip ir pas mus, Brazilijoje. Dėl jo lenkyniuoja pavieniai žmonės ir grupės. Ypatingai eina didelė konkurencija dėl patriotizmo pas užsienio kairiuosius lietuvius. Tą mes pastebime savųjų tarpe Brazilijoj ir kitose Pietų Amerikos lietuvių kolonijose. Už patriotizmą eina žutbūtinė kova: vieni už kitus stengiasi būti patriotiškesni, vieni už kitus stengiasi pasipuošti gražesnėmis plunksnomis. O jeigu matoma, kad vienas patriotizmas yra nustelbiamas kitų, tai šioje konkurencijoje panaudojama žmeiztologija. Šios kovos priemonės žemiausios. Jos dvokia tokiuo nešvarumu, kad šlykštus tampa ir tas patriotizmas, dėl kurio kovojama: nublukę lieka ir patriotiškos plunksnos, kuriomis puošiasi kovojantieji didvyriai.

Kas stovi toli nuo tokio gyvenimo ir tik iš spaudos seka rungtynes už patriotizmą, tiem atrodo, kad tai yra daroma iš didelio pasišventimo, iš didelės tėvynės meilės. Bet mums, būnant arti tokio judėjimo, atrodo priešingi dalykai. Čia nei to pasišventimo, nei patriotizmo. Čia veikia nešvariųjų priemonės savo tikslui siekti, tai — nieko neveikti ir gražiai gyventi.

Ir ištikrųjų. Jeigu tie, kurie taip nenuilstamai save garsina dideliais patriotais, o kitus vadina Lietuvos priešais, turėtų būti dideliais pasišventimais. Bet tikrumoje jiems ne ta tiškumas svarbu, o tik pinigai. Tautiskumu jie puošiasi dėlto, kad gautų pinigų ir nieko neveikiant galėtų gyventi.

Štai pas mus Brazilijoj yra to-

«Salin Romos Popiezių!»

Taip šaukia škotai mušdami katalikų procesiją Edinburge.

Romos popiežiaus kunigai šimet sušaukė savo «eucharistijos» kongresą Škotijos mieste Edinburge. Apšgaubę baltomis paklodėmis, opsisagstę visokiais pasaitais ir iškėlę popiežiaus legionų vėliavas, kunigai pradėjo demonstruoti po Edinburgą, norėdami tuo būdu patraukti sa o pusėn Anglijos protestonus. Bet škotams tas nepatiko. «Jeigu mes novaziuojame į Romą siulyti savo tikėjimą popiežium, tai kokių velnių pas mus lenda jo agentai su savo kromeliu?» pradėjo kalbėti škotai.

Nuo žodžių prieita ir prie tvirtesnių argumentų. Pradėta vartoti kumšėias pagaliau ir plytas. Keletas kunigų buvo apstumdyta gatėje, kuriose ir ne vienas gavo į kuprą eidamas šaligatviais.

Eucharistiniame kongrese dalyvavo apie 10,000 katalikų, daugiausia kunigų ir dvaratų. Kunigai laiko nišias, sako pamokslus, klauso išpažintį, dalija komunią, o jų patarnautojai barškina visokiais barškuliais smilkina dūmus ir kitokius burtus daro. Ir visa tai daroma po atviru dangum, kad tik kiti matytų.

Negalima nei stebėtis, kad kultūringi škotai šitokiais laukinių žmonių būrtais pasipyktino ir pradėjo prieš juos reaguoti Edinburgo gyventojai: «Mums nereikia papizmo!» «salin Romos popiežių!» pradėjo šaukti.

Ir į eucharistinių procesų pradėjo lėkti iš visų pusių pagaliai, bonkos ir plytos.

Tvarkai palaikyti buvo paaukta 300 pėkščių ir raitų policininkų. Keliolika žmonių buvo areštuota už triukšmo kelimą. Bet tai da labiau suerzino protestonus prieš Romos

kia grupelė žmonių, kurie save vadina «tautiškai susipratusiai» ir dideliais patriotais. Bet ar senai jie tokiais karštais patriotais virto? Visai ne. Per visą laiką jie blaškėsi į visas puses, kur tik gaudavo palakti. Bet pagaliau surado šiltą vietą tautiškoje pastogėje, kur plaukia gausios iš Lietuvos pašalpos. Ir susiradę sau šiltas vietas, apsiskelbė patriotais esą. Bet jei tik nustos gavę pašalpas, tai ir patriotizmas jų vėjais išeis. Tik pastoklydus gandsms apie pašalpų nutraukimą, tieji patriotai tuoj sujudo. Toks yra jų pasišventimas.

Kas myli savą kraštą, jo žmones ir visa tai, kas yra lietuviška, tas turi atjausti kiekvieną savo krašto sunkumą, tas turi suprasti ir visas bėdas, kurias pergyvena tėvynė. Lietuva yra biedna, ekonominiis skurdas ten daug didesnis negu kurioj kitoj šaly. Valstybės išlaidos be galo didelės. Joms padengti, pardavinėjami iš varžytinių ūkiai. Bet krašto skurda dar labiau didina patriotiški plėšikai gyvenantieji užsienyje.

Toji grupelė žmonių, kuri pas mus apsigarsino patriotais, tegul nereikalauja iš Lietuvos išdo pašalpų, tegul dirba iš pasišventimo; tegul neplėšia Lietuvos valstiečio, o padeda jam iš vargų balos brįsti. Nes to reikalauja patriotizmas.

Bet garsinti save patriotais ir kitus vadinti Lietuvos priešais, kad gauti stambias iš Lietuvos pašalpas, tai nėra patriotizmas, o tik plėšikavimas, gengsterizmas.

Tai tokie «patriotai» yra Brazilijoj lietuviai, sėdintieji tautiškoje pastogėje.

A. Vainibutas.

Romanovu dinastijos galas

Caro Nikolajaus II ir jo šeimos paskutinės dienos ir mirtis

(tąsa)

carienės santykius su minyku Rasputinu.

Liepos mėnesio pradžioj buvusi iki tol dabotojai kalinių Ardiejov ir Moškin tapo pašalinti, o jų vietas užėmė Jankel Michalovič, Juruvski, Chaja Izaakovič, Gološčekin ir Aleksandr Georgijevič Bieloborodov. Visi trys buvo žinomi kaip vietos «čezvyčaukos» vadai. Visi trys šie asmenys palaikė glaudžius ryšius su ketvirtuoju, būtent komisaru Jankeliu Sverđlovu, kuris tuomet ėjo visos Rusijos kongreso Centralinio Pildomojo Komiteto pareigas. Sverđlovui buvo siunčiami pranešimai tiesiai iš Ekaterinburgo apie Romanovus.

Be šių trijų čezvyčaukos viršūlių pasirodė dar dešimt latvių kareivių. Tai gniužtė to latvių kareivių būrio, kurio žiaurumai prisegė jam «Rusijos revoliucijos brašibuzukų» vardą.

Liepos 14 d. Jurovski užklausė popą Starojevą, ar jisai yra laikęs pamaldas Romanovų šeimai name, kur jie buvo įkalinti.

Popas atsakė: «Taip». «Gerai», pastebėjo Jurovski, «dar kartą teks atlaikyti».

Pirmadienį, liepos 15 d., keturios moterys buvo įleistos, kad išplautų grindis namų. Moterys vėliau liūdyjo, kad jos mačiusios dar visą Romanovų šeimą gyva.

Tą pačią dieną dvi seserys, Antonina Triunkina ir Marija Kracholeva, atnešė, kaip paprastai, pieno kaliniams. Pats Jurovski liepė joms ryt dieną atnešti 50 kiaušinių. Seserys mielai noru išpildė Jurovskio paliepinimą visai nežinodamos, kad kiaušinius valgys jau nebe Romanovai, bet tie, kurie pasės Romanovų pelonus keturiems vėjams.

Liepos 16 d. prisiruošimui Nikolajui II ir jo šeimynai iššudyti, atrodė, buvo užbaigti. Tą dieną iš namo tapo pašalintas vaikas Leonid Sedver, kuris leista žaisti kartu su Nikolajaus sūnumi Alekseju.

Penki trokai reikizuota iš oficialaus bolševtkų garažo. Tų trokų šoferiams įsakyta laukti vidurnaktį (iš 16 į 17 d. liepos 1918 m.) prie namų, kur Romanovai buvo uždaryti.

Viename trokų padėta dvi bačkos benzino ir keletas indų su sėrine rukštimi.

Nikalojus II ir jo šeimyna jau miegojo, kai netrukus po vidurnakčio Jurovskis pabėdė į buvusio caro kambario duris. Jurovskis paliepė jam atsikelti ir apsirėdyti. Tas pats paliepinimas duotas jo pačiam, sūnui ir dukterims.

Jurovski paaiškino, kad baltagvardiečių vado, admiralo Kolčako, armija ir čeko-slovaku kariuomenė artinasi prie Ekaterinburgo. Gali, girdi, įvykti mūšiai. Taigi prisiėina perkelti juos, Romanovus, tokion vieton, kur ju gyvybei negrūmos mūsų pavojus.

Caras, matyt, patikėjo Jurovskio kalba. Moterys apsirėdė ir nusiprausė, nepamiršdamos tačiau pasirėdyti tais drabužiais, į kuriuos buvo įsiūta apie 1,000,000 rubliu vertės pinigų ir deimantų.

Jurovski išvedė Romanovus iš namo į kiemą. Kad išeiti į gatvę, jis paaiškino, teks eiti per sklepą. Tame sklepe buvo du kambariai — vienas durimis į kiemą, kitas langu į gatvės pusę. Prisišlieję prie lango iš gatvės pusės kareiviai žiūrėjo į tai, kas tuoju atsitiks viduj.

Nikalojus, jo pati, keturios dukterys, sūnus, šeimos daktaras Batkin, tarnaitė Anna Demidova, virėjas Ivan Haritonov ir namuose patarnautojas Aleksej Trup. Viso vienuolika asmenų.

(bus daugiau)

KINIJA

Kai po vakarų Europa dar basėsi įvairios barbarų tautos, Kinija jau buvo gana kultūringa valstybė. Bet ilgainiui ji savyje užsidarė, sustingo savo kultūrinėse formose, neįsileidami jokios įtakos iš svetur (apsitvėrė net garsiąja siena) ir taip turėjo pasilikti kitų tautų užpakaly, kurios per ilgus amžius nuolat dar kažanga. Kinija, kaip ir Japonija, bėdą davė Rytų Azijos tauta savo kultūrinėmis formomis, savo papročius nuo Europos tautų be galo skiria. Sakysim, kad ir tie patys čia mums rūpimi tėvų ir vaikų santykiai Kinijoje yra visai išsirutulioję, negu Europoje. Dar net iki pat paeitojo amžiaus kiniečiai tėvai buvo visiškai šeiminkai savo vaikų gyvybės, jie galėjo juos auginti, bet galėjo ir užmušti, ir užtai jokios bausmės nebūdavo. Ypač buvo prasiplatinęs vos gimusių mergaičių žudymas. Mat, Kinijoje buvo gerbiami ir laikomi žmonėmis tik vyrai, o mergaitės buvo laikomos beveik be jokios vertės, tik tai kaip kokio paprasti daiktai, įrankiai. Gimus sūnui, tėvai iškelia didelę puotą, visi džiaugiasi, linksmynasi. Tuo tarpu kai gimta duktė, motina bijodavo pasirodyti vyrai, visuose namuose jokio džiaugsmo, jokios linksmybės. Ir štai labai, net labai dažnai tėvas visai nenorėdavo dukters auginti, todėl ją nužudydavo (būta dažnų atsitikimų, kad mergaitę būdavo tiesiog išmetama kiaulėms suėsti). Tokia teisė tėvams buvo pripažinta ir todėl net užtai jie nebūdavo baudžiami, bet niekas tam per daug ir nesistebėdavo, nes tai būdavo labai dažni įvykiai. Tiktai praeitime amžiuje, daugiausia europiečių įtakoj, šitos tėvų privilegijos buvo atmaintytos ir Kinijoje uždrausta tėvams žudyti vaikus.

Bet už tai net iki mūsų dienų neišnyko kitas paprotys — vaikų parduvinėjimas. Vaikų parduvinėjimo priežasčių yra labai daug, bet gal būtų pati svarbiausioji čia bus nepaprastas kai kurių kiniečių šeimų skurdas. Kai kuriuos Kinijos vietas, ypač upių slėniai, yra taip tirštai apgyventos, kad atrodo tiesiog žmogus ant žmogaus užsigrūdęs. Iš mažiųjų sklypelių žemės turi pragyventi didžiulės šeimos. Šiaip kokių nors pašalinių uždarbių beveik nėra. Taip ir prisiėmę dažnai ištisus metus misti vien tikrai ryžiais, o labai dažnai ir tu pakankamai nėra ir prisiėmę gerokai pabadauti. Niekur neužtiksi tiek daug ir taip sunkiai badaujančių žmonių, kaip Kinijoje. Labai dažnai tenai badas apima ištisus apylinkes (badauja milijonai žmonių). Bado metu žmo-

nés krinta kaip musės. Bet, mat, Kinijoje žmonių yra užtekinai, todėl nieko baisaus čia neatrodo. Kiniečių šeimų, kurios neturi nė mažiųjų sklypelių žemės, likimas dar liūdnescnis: nesant jokių uždarbių, badas tampa nuolatinis svečias. Ir štai taip vegetuoja Kinijoje ištisi milijonai žmonių. Savaime suprantama, kad tokia padėtis yra geriausia dirva veistis visokiems negerumams. Dėl šito nepaprasto skurdo daugiausia yra išgalėję ir vaikų parduvinėjimas. Mat, tėvai, negalėdami patys prasimaitinti, visuomet sutinka parduoti turtingiems savo vaiką, už kurį gauna tam tikrą atlyginimą. Vadinasi, dviguba nauda, sumažėja valgytojų skaičius ir už tai dar gaunama pinigų. Ir kinietis galvoja: ką turės tas vaikas, kad jis pas mane skurs, o gal būtų ir nuo bado mirs, tuo tarpu kai parduotas jis gali susilaukti daug gražesnių dienų.

Parduotų vaikų likimas yra kuo įvairiausias dėstis kam jie parduoti. Dauguma tų vaikų virsta paprastų paprasčiausiais vergais, tam tikrais daiktais, kurie leidžiami iš rankų į rankas. (Kinijoje šiandien dar apskaičiuojama net iki paros milijonų vergų).

Parduotų mergaičių likimas dažniai yra šiek tiek skirtingesnis, nes jos paūgėjusios yra išnaudojamos ir kitokiems tikslams. Pažymėtina, kad mergaičių prekyba daug labiau ir yra išsiplatinusi, negu berniukų. Viena, ir patys tėvai dukteris mažiau tevertina, negu sūnus, o antra, pirkėjų dukterims taip pat daugiau susiranda, negu sūnams. Mat mergaitės pradžioje tinca įvairiai namų apyvokai, o vėliau jos tinca ir kitokiems tikslams.

Dažnai turtingieji kiniečiai, turėdami mažai savo vaikų, nusiperka nuo neturtingųjų šeimų, juos augina, na ir, žinoma, kiek telpa, grūda prie įvairių darbų. Apskaičiuojama, kad šitokių mergaičių, iš neturtingųjų šeimų patekusių pas turtinguosius, Kinijoje yra nemažiau kaip 2½ mil. Skaičius pasibaigėtinai! Tų mergaičių likimas dažnai yra liūdnas: jos turi dirbti sunkiausius darbus, negali iš namų niekur pasišalinti, o kai užauga, tai dažnai patenka į biauriausias landynes. Nors įstatymais uždrausta pasiimti auginti mergaites, perleidinėti vėliau kitiems, bet šitie įstatymai liekasi popieriu.

Pasiziūrėję į kitus Rytų Azijos kraštus, užtiktuomėm daug ko panašaus, kaip ir Kinijoje: užtiktuomėm, kad ir Indijoje, ir Malakoj, ir net Honkonge tėvai ir šiandien tebedarvina savo vaikus. Mums tai būbai-

MASKVOJ SULAIKYTA LENINO ŽMONA?

Jau buvo rašyta, kad Sovietų spauda pranešė apie pašalinimą iš partijos žymaus bolševikų partijos veikėjo Janukidze, kuris iki tojo buvo labai svarbias ir atsakingas pareigas.

Dabar, kaip jau buvo minėta, kad pašalinimu vienu Janukidze Sovietų Rusijoje įvykiai nepasibaigė. Užsienio spauda praneša, kad Orzenikidze taip pat patekęs į kažkokias piukles ir visi seni bolševikai šluoja mi iš komunistų partijos.

Maža to, kaimyninių Sovietų valstybių spauda, švedų ir suomių, pranešė dar apie didesnius įvykius: esą, gauta iš Maskvos žinių, kad tenai esanti sulaikyta nabašniko Lenino

žmona, Krupskaja Uljanova. Latvijos žinių agentūra «Leta» praneša iš Rygos, kad Tiflise pradėtas tardymas Užkaukazio Sovietų respublikos narioelijavos.

Jei tai tiesa, kas rašoma, tai Rusijoje vėl pergyvena kažkokią vidaus revoliuciją. Buvo Trockio akcijos, vėliau Zinovjevo su Kamenevu, dabar Janukidzes ir kitų.

Teisybę patirti apie Rusiją sunku dėl to, kad tenai nėra spaudos laisvės. Visi laikraščiai tenai priklausau valdančiai partijai; kas tai partijai nemalonu, jie neparaso. Šitokiose sąlygose visuomet plinta įvairūs gandai.

KAS ATSAKYS UZ KRITUSIAS GYVYBES

Beprasmiškas trijų metų žiaurus karas, kuris tęsėsi «žaliajame pragare» — Čako raistuose tarp Bolivijos ir Paragvajaus pasibaigė. Žmonių lavonais liko nuklotas tas kraštas, dėl kurių ejo «jankių» magnatų sukeltas ginčas. Kas atsakys už tas gyvybes, kurios žuvo Čako raistuose? Kas nušiuostys našių ir našlaičių ašaras, kurios plaukia per kraują sudrėkusią žemę ant jųjų globėjų kapų? Kas išgydys tas kariavusių tautų žaizdas, kurias padarė Amerikos kapitalistai įkurstydami dvi broliškas tautas žiauriom skerdynėm? Kas pašalins tą skurdą, kurį atnešė baisyji karo audra?

Šitie klausimai šūrupu atsistojo kariavusių valstybių vadams — Amerikos kapitalistų bernams, kuomet pamatė, kokį baisų darbą jie atliko. Jioms gal visa tai nebūtų baisu, vieni niekai, bet tris metus išgyvenę apkasuose kareiviai paklausė jųjų: kas už tai atsakys?

Kuomet pasklydo žinia apie karo paliaubas ir taikos sutartį tarp Paragvajaus ir Bolivijos, tarpininkaujant Argentinos ir Brazilijos kancleriams, spauda šaukė, kad tik dėka «taikos kanclerių» padaryta taika.

Bet Čako raistuose skerdynės pasibaigė ne kokią «taikos apaštalu» dėka, o pačių kareivių, kurie jau buvo atsikę kariauti.

Kareiviai metė apkasus ir su ginklais sugrižo į miestą Torija, užsu, mums tai svetima. Su ta blogybe vedama smarki kova, bet ji yra labai sunki ir dar turi gerokai laiko praėiti, kol ta kova bus įlaimėta ir ta blogybė išnaikinta ant visuomet.

C. Cernkusa.

ėmė visus maisto sandėlius ir viena pažnyčią pavertė kareivine. Kareiviai ir karininkai išleido atsiskaukimą, kuriame nurodo karo kaltininkus ir reikalauja juos nubausti. Šalyje neramu ir, bile diena gali kilti revoliucija. Nes visi kareiviai sugrižę iš fronto nepaleidžia iš rankų ginklo ir žada skelbti karą savo priešam, užsienio magnatam.

Atbunda Bolivijos vergai.

Vokiečiai nenori garbinti žydų Dievo

Paskutinių laiku Vokietijoje pastrėjo kova ne tik prieš žydus, bet nemaziausioji kova eina ir prieš katalikus, kunigus ir vienuolius. Hitleris pasakė, kad didžiausioji priešai yra žydai ir katalikai, dėl to juos reikia smaugti. Na ir smaugia juos pas kutinu laiku.

Kad nebūtų niekur «zydiško kraujo», tai Hitlerio vyčiausybė išleido įstatymą, kuriuo draudžiama «ne arionam» būti vokiečių kariuomenės vadovybėje, karininkais.

Generolas Liudendorfas sveikina tokį valdžios žygį ir reikalauja tolimesnių žygių toje srityje. Liudendorfas rašo: Jei vokiečių kariams negali vadovauti žydai, tai vokiečių tauta negali garbinti žydų dieva. Laikas jau pabaigti su Jehovos kultu ir su krikščionyste. Krikščionių mokslas pacifistinis ir nesutinka su mūsų tautos būdu.

Karometu, kuomet Lietuvos švie suoliai ruošėsi paskelbti Lietuvos nepriklausomybę, tai Lietuvos kunigū galva vyskupas Karevičius važinėjo pas tą vokiečių generolą Liudendorfą ir prašė, kad jis prijungtų Lietuvą prie Vokietijos.

PETRAS CVIRKA

Saulėlydis Nykos Valsčiuje

Jie išėjo anksti rytą iš pačios pelkių gilumos, kuri apėmė šiaurinę, Nykos valsčiaus dalį.

Ten kaimiečiai skurdžiau gyveno; daugiau verkė ir maža valgė.

Taip klampodami didelėm klumpėm, ramščiuodamiesi didelėm kartėm per amžinai patįžusį kelią ir bardami savo nedalį, tik pavakare du kaimiečiai, sunkiai prilinkę prie žemės, įvirto į valsčiaus raštine.

Kadangi į jų pasveikinimą niekas neatsakė, tai ir atsisėdė nuošaliau, kad niekam netrukdytų.

Jie sėdėjo kaip fotografuojami. Vienas jų liesas, apšepęs plaukais, nuolatos šiuostė raudona skarusė prakaita, o antras dar ilgesnis, su iškišusiu gerklės krumpļu, tąja pat skarusė šiuostė ašaras, kurios visada tekėjo iš paraudonavusių nuo vėjo akių.

Tik abiejų dryži perkaliniai vos prikabinė ant krakmolintų apykaklių, pasakojo, kad jie atėjo svarbiais reikalais.

Viršaičio veidas buvo aiškiai matyti prie didelio, ilgo valsčiaus stalo.

Kieti, pūslėti pirštai vartė antspauduotus ir kitokius raštus.

Priešais jo nosį kabaliojo pakabintas lubose musėm naikinti popieris.

Viršaičio toks pat veidas. Jis begalo nekentė musių.

Viršaitis pakabinęs kaip grietinė baltus ūsus pasiziūrėjo į žemės mokesčių lapą, o kairiąją ranka vis gaudė nuo plikės muses, kurias su delnu paskum spaudė ir trynė į kelnių kalašką.

Aplink grindis juodavo nuo gegvų sutrintų musių.

Kur sekretorius nurodė, — ten pasirašė. Savo pavardę viršaitis rašė ant galo užsukdamas ilgą uodegą. Tas malonumas jam kaštavo daugiau negu viena diena. Jis čia daug prakaifo išlejo.

Štai pasirašęs jis kraipo galvą visai patenkintas užsukta uodega.

Retkarčiais viršaitis potokio parašo užsirūkydavo kvepiantį papiroką, paleisdamas dūmus per visas galvos skyles. O spiaudė vis per sekretoriaus padėjėjo dvišaką galvą. Ten buvo spiaudyklė.

Žinoma, viršaitis jon nepataikydavo. Dažnai reikėdavo atsiprašyti sekretorių.

Čia pat ant sienos kabojė skelbimai, griežtai draudžiamą nespiaudyti ant grindų ir nerūkyti.

Pagaliau viršaitis numetė popierius, atsilošė kėdėje ir atsிடuso.

— Ar viskas jau?

Sekretorius palenkė galvą. O kai viršaitis pakilo, pakilo ir dvi klumpetos žmogystos.

— Ko? — paklausė viršaitis.

— Tai dėl šito, ponas viršaiti, nugi kur kalbėjome pereitą kartą... — Vėlu.

— Ir šiandien? — Abū kartu rik telėjo kilstelėję kaip gužučiai galvas.

— Žinoma. Sakiau jums ateit dar saulei nenusileidus.

— Bet kad mes, rodos, anksti išsirengėm. tik gariose klampūs keliai.

Juk čia nedaug reikės, tik prtdėsite ponas, pabrėšite bemaťant ir gatava.

— Aha, jums rodos, čia pabrėžti, ir viskas! Ne, reikia įsakymus žiūrėti. Per normą mes negalim dirbti.

— Tai kas, juk čia nieko tokio, kad žmogui gali pagalbėti... Kad aš galėčiau...

— Negaliu. Saulė nusileido, ir nieko nepadarysi. Iš valdžios toks įstatymas, o už nusižengimą prieš valdžią ar žinote, kur dėda?! — Čia viršaičio balsas suskambėjo kaip kunigo per pamokslą, o ūdu išvarę kaimiečiai iškarto dabar sutraukė kaklus ir viens į antrą pasiziūrėjo.

— Ateisit irytoj, — pasakė ir nuėjo.

Kaimiečiai jį sekė iki šventoriaus, kur viršaitis pasisveikino su kunigu.

— Ve, nē kunigui rankos nebučiuoja! — sakė vienas labai liesas, kuriam ašaros nuolat biro.

— Na, tokius pinigus imdamas, dar į ranką kam bučiuos — pasakė antras.

— Rodos iš pačių mūsų tarpo, o dabar ponas ir gana.

— Ka, tai argi ir šią dieną šuo ant uodegos nusinesė? Sako, rytoj jau paskutinė diena. (b.d.)

Lietuvos Naujienos

Vienuolynas atėmė vargšams duoną

Tarpučiuose, Mariampolės apylinkėse, yra apie 80 vargšų šeimynų, kurios turi pasistačiusios savo baktas ant Tarpučių ūkininkų ir kitų piliečių sklypų. Bakužininkų žmonės anksti pavasarį sodindavo nuomuosose sklypuose rasodą, kurią pardavinėjo turgavietėse šiek tiek uždirbdamos. Dabar vienuolynas išstobulines rasodos sodyba, Tarpučių ir kitas neturtingas moterėles, sodinusias rasodą, visiškai aukonkuravo ir bent vienas trečdalis neturtingų bakužininkų nemoka nuomą už sklypus tik dėl rasodos.

Perkūnas sudegino namus ir pinigų

Cypėnų kaime, Vabalninko val. sudegė nuo žaibo Pulkauskienės triobos. Nors buvo subėgę apie 200 žmonių, bet neturint gesinimo įrankių, nieko nepasisekė išgelbėti. Po grindim įrengtame «banke», sudegė 6,000 litų pinigais ir keleto tūkstančių litų vertės vekselių.

Baudžia visuomenės išnaudotojus

Lietuvoje prieš kurį laiką įvairūs fabrikantai užsikrėtė taip vadinama «sindikatu liga». Sindikatai pradėjo gaminti blogesnes rūšies prekes ir jas pardavinėti brangiau, negu ankščiau. Dabar kainų tvarkytojas kelis sindikatus jau išardė. Kaikurie sindikatininkai nenorėjo klausyti kainų tvarkytojo, už tai vieną sindikatą nubaudė 12,000 lt. palauda.

Vokiečiai reikalauja Klaipėdai tarp-tautinės komisijos

Vokiečių telegramų agentūra praneša, kad garsusis Meyeris šiomis dienomis ir vėl «Klaipėdos krašto gyventojų vardu» įteikęs naują sunkią signatarinių valstybių atstovams ženevoje.

Savo skunde jisai rašo, kad per šiuos seimelio rinkimus lietuviai vertosią labai smarkų terorą ir todėl reikalauja, kad rinkimams būtų sudaryta tarptautinė kontrolė.

Be to, Meyeris dar reikalauja ir kitų statuto numatytų dalykų, būtent: suteikti visišką organizacijų steigimo, susirinkimų ir spaudos laisvę, panai-

kinti neva neteisėtai kaikiuriems asmenims suteiktą Klaipėdos krašto pilietybę ir visų pirmiausia panaikinti tautai ir valstybei saugoti įstatymą, nes jis numato didesnes bausmes už autonominių teisių «gyvimą».

Pelestinoj apkūle Lietuvos konsultinto sekretorių

Pelestino žydų oficiozas «Haarek» (Kraštas) aprašo tokį dalyką: Lietuvos pilietis Bronius Kupertas susitaupęs šiek tiek pinigų nuvažiavo į Pelestiną darbo ieškoti. Kadangi jis nemoka nei anglų, nei žydų, nei kitų svetimų kalbų, tai darbo niekur negavo, o sutaupas greit išbaigė. Nuėjo Kupertas į Lietuvos konsulatą Tel-Ayive pašalpos arba darbo prašyti. Čia gavęs neigiamą atsakymą užpuolęs ir smarkiai apkūles Lietuvos konsulato sekretorių p. Valkauską. Buvus iššaukta policija, kuri Kupertą suėmus. Dabar Kupertas būsiąs teisiamas už triukšmo kėlimą konsulate ir už nelegalų įvažiavimą į Pelestiną.

Sventoj Lietuvoj duksta perkūnas

Turbūt niekur kitur perkūnas nepridaro žmonėms tiek nelaimių, kiek jis pridaro dievobaimingiems katolikams šventoj Lietuvoj. Štai, Geryėnų kaime, Veliūonos valė. Rapolui Kazakauskui perkūnas sudegino tvartus ir užmušė telyčią.

Rukšėnų kaime, to paties val. pas Jurgį Vaivadą perkūnas sudegino tvartus ir vieną avilį.

Įsirodo, kad kuo daugiau žmonės neša kunigams aukų, tuo labiau juos Dievas baudžia.

giūlo atleisti 200 moterų valdininkų

Kaip žinoma, 1933 m. gegužės 27 d. ministerių kabinetas yra nutaręs, kad jeigu valstybės ir savivaldybės įstaigose, kur valstybė savo kapitalais dalyvauja, tarnauja vyras ir žmona ir vienas ir antras gauna Kaune ne mažiau kaip 600 lt. provincijoje 450 lt. — vienas iš tarnybos turibūti atleistas.

Dabar tą darbą valst. kontrolėsanti baigusi. Valst. kontr. suskaičiavusi, kad visose valst., saviv., etc. yra atleistinu ne mažiau, kaip 168 moterys valdininkės, kurių vyrai ar

"KELEIVIS" APIE LIETUVOS SEIMO RINKIMUS

Amerikos lietuvių laikraštis «Keleivis» iš liepos 3 d. šitaip rašo apie Lietuvos seimo rinkimus, kuriuos žada Smetona paskelbti:

„Talkos“ biuras praneša, kad dar šiais metais Lietuvoje gali įvykti seimo rinkimai. Matyt, amerikiečių spaudimas, kad seimas būtų susauktas, įtikino tautininkus, jog geriau bus ji sušaukus.

„Gal tautininkai ir nesiskaitytu su Amerikos lietuvių opinija, jeigu jiems nebūtų reikalinga mūsų parama. Bet ta parama jiems verkiant reikalinga. Jų dvasios broliai naciai apskelbė jiems ekonominį karą, uždarė savo rinkas Lietuvos produktams, ir Lietuvos kaimiečiai natūriai kur parduoti nei savo kiaulių, nei žasų, nei sviesto. O kai ūkininkai negali savo produktų parduoti, tai jie neturi iš ko ir mokesčių Kauno ponams mokėti. Tuo tarpu gi pinigų reikia daug. Reikia mokėti valdininkams ir kunigams algas. Prie to, reikia didinti armiją ir pirkti daugiau ginklų, nes fašistinės idėjos broliai ruošiasi pulti Klaipėdą.

Negana visa to, dabar kaip tik sukanka terminas atmokėti Amerikos Lietuviams apie \$2,000,000 Laisvės Paskolos bonu. Lietuvos valdžiai svarbu, kad amerikiečiai tos paskolos dabartiniu laiku nereikalautų. Ji išleido net įstatymą, tai paskolai pratęsti. Bet ji supranta, kad legaliu žvilgsniu tas įsakymas bevertis, nes skolninkas pats negali skolos mokėjimo atidėti tolimesniam laikui. To-

ba jos pačios skyrium paimti gauna daugiau negu 600 lt. Kaune ir 450 lt. provincijoje.

dėl, tur būt, ji ir mėgina amerikiečiams įtikti, kad jie su ta paskola palaiktu. O jeigu susidarytu gera nuotauka, amerikiečiai gal da galėtu ir kitokia budu Lietuvos valdžią paremti.

Dėl to, mums rodos, tautininkai ir pradėjo galvoti apie seimo rinkimus. Kai susirinks seimas, Amerikos lietuviai gal užmirš 1926 metu 17 gruodžio naktį ir išties savo rankas tos nakties lyderiams.

„Be to «Talkos» biuras, kuris praneša žinią apie ruošiamąsi seimo rinkimams, priduria, kad tiems rinkimams esąs ruošiamas kažin koks įstatymas. Tai reiškia, kad seimas norima rinkti jau kitokia tvarka, negu buvo nustatyta Steigiamojo Seimo pirmoj konstitucijoje.

„Jeigu seimas bus renkamas taip, kaip tautininkai «rinko» prezidentą, tai tokiais «rinkimais» Amerikos lietuviai nebus patenkinti ir jų nusistatymas Lietuvos valdžios atžvilgiu nedaug pasikeis.

„Jeigu Lietuvos valdžia nori Amerikos lietuvių pritarimo, tai ji turi duoti visiems pilnamečiams piliečiams lygias teises rinkimuose dalyvauti ir būti renkama. Be to, ji turi grąžinti spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvę, kad kiekviena partija galėtu laisvai už savo kandidatus agituoti ir kitu partijų blogasias puses išrodinėti.

„Jeigu šitokia tvarka seimas bus renkamas, tai mes neabejojame, kad Amerikos lietuviai pasveikins Lietuvos valdžią ir užmirš apie praėitį“.

Pranesimas

«Lietuvių Aido Brazilijoj» Administracija praneša pusmetiniam laikraščio prenumeratam, kad jau pirmas pusmetis užsibaigė ir reikia atnaujinti laikraštį antram pusmečiui. Neužsimokėjusiems už antrą pusmetį laikraštis nebus siunčiamas. Pusmečiui kaina 7\$

Dr. R. Oliva

ADVOKATAS

Veda Civilines. Komercines ir kriminalines bylas.

Rua do Carmo, 18 - 1 aukštas

telefonas: 2-4752

Kol ne vėlu-pasiskubinkit!

NAMAI AUGA KAIP GRYBAI PO LIETAUS ANT

QUINTA DA PAINEIRA

IPIRANGOS RAJONAS. Tarp stočių: S.P.R. Ipiranga ir V. Prudente Bonde 32 - Praça de Sá.

Zemė ilgam išsimokėjimui. -- Be palūkenų. Suteikiame namų statybai medžiagą Raštinė ant Vil s:

Rua São Roque, 464

MOTIEJUS IVANAUSKAS.

SIUVYKLA LIETUVA

Kazio Žebrausko
Rua Duque de Caxias, 63

Siūvame vyrišką rūbą pagal paskutinių madų (figurių). Darbas garantuotas ir Tautiečiams darome nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi yra vietinių ir užsieninių.

Adresas: rua Duque de Caxias, 63
SÃO PAULO

SIUVYKLA

ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siūvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsko už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rūbams, ypač paltams ir kostiumams
Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stoj

Dėmesio

Pasų metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų. Portugalų kalbą — Paruošiamėmė vėbės dokumentus, Carteiros de Identidade, Chamadas. — Rašome laiškus kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt. Reikalui esant, siųskite Rua da Mooca, 424 S. PAULO

Siuvamos Masinos

Pa-dėvėtos siu-vamos mašinos, bėve-ik naujos, digi-ausiomis kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Conselheiro Ramalho, 274 Pampas Av. Brigadeiro Luiz Antonio
Telefonas: 7-6191.

Persūtymas interieran mūsų sąskaiton
Bondes: 3, 5, 30, 47.

DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į sunkų laiką, sutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cimburo purceleno 8\$000; gryno aukso danties vainikėlis 4\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.

Priėmimo val. nuo 2 iki 6 val.

Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
9 aukštas. — Salės 920-918

Buto telefonas: 4-0854

FOTOGRAFAS IS
KAUNO

GILUC

savo menišką darbą da-
c moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
nės medžiagos papiginta kaina.
Be to, europiečiams daroma
nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118A

Bom Retiro.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus atsiųsti įvertintam lai-
ke adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

Prf. Dr. Mario Gnecco

Ir gydytojo padėjėjas

I. Garlo

Akušerija, moterų ir vyrų
ligos, sifilis, šankris, triperis
gydoma laike 3 — 5 savai-
pių. Odo, vidujinės ir maža-
kraujystės ligos. Venerišką pa-
gyde be operacijos. Ištyrimas
nugarkaulio smegenų pumo,
išmatų ir škreplių. Kalba lietu-
viškai ir kitomis kalbomis.

Priėmimo valandos nuo 2
iki 7 val. v. Sekmadieniais nuo
10 iki 11 val. Rua Barão Pa-
raapicaba 5, 1 aukštas salė 5
(prie Largo da Sé)

DAKTARAS A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Bon

Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
ksmingoje nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose
yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interieran 1000 št. gilzų — 6\$000

BUA S. CAETANG, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Vokiečių fotografijų
istaiga
„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidinaime, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senos nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

Vaistinė PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuita Sanktavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asis-
tentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligo-
nius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų
specialistas. Gonoreja — Sifilis.
Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas
Tel. 4-1705.

LABOLOTORIJA

MEDICINIŠKA IŠTYRIMAS

(Nugarkaulio smegenų ir kraujosraimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVIŠKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, porryšimo medžiaga
didžiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su audele praktiko Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir s
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokelialis ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.

S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

LIETUVIŠKA

SPAUSTUVĖ

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos
darbus įvairiomis kalbomis.
Darbas atliekamas švartni,
greitai ir pigiai. Reikalui
esant, visuomet kreipies
tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Moo'ca, 424

KIEKVIENO LIETUVIO
NAMUOSE

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams 12\$

pušei metu 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adresas (R. da Mooca) 424

(S. PAULO)

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Dėl žemės kolonijų

Lietuviams įsikurti ant žemės kolonijų be paramos yra sunku. Daug reikia visokio vargo pakelti. Labai teisingai Aide buvo rašyta apie lietuvių kolonistus. Dėl to Brazilijos lietuviai turi susiorganizuoti, parašyti Smetonai rasta, kad jis nedalintų pinigų Lietuvos ponams (dvarininkams) kurie mus kutavojo, kad nesistų pašalpos Brazilijon nieko neveikiantiems ponaičiams, kurie tuos pinigus prageria pas Wagnerį „lietuviškuose namuose“ ir kad neduotų pašalpos ant laikraščio „Lietuvis“, kurio niekas neskaityt, o už tuos pinigus įsteigtų Brazilijoj žemės ūkio kolonijas. O tada bus šimteriopa nauda ir Brazilijos lietuviams ir Lietuvai. Ponai ir viso-

Naujiena

S. Paulo mieste veikia gerai įrengta Pirtis, lygiai kaip ir mūsų šulyje: su garu, vantomis ir voniomis. Vonios atidarytos kiekvieną dieną nuo 7 val. ryto ligi 10 val. nakt. Gero pirtis moterims kiekvieną ketvirtadienį nuo 11 val. ryto ligi 10 val. nakt.; vyrams — kiekvieną penktadienį ir šeštadienį nuo 11 val. ryto ligi 10 val. nakties ir sekmadieniais nuo ryto 8 iki 5 v. vak.
Kaina: Vonios (1 val.) 2\$500
Garas laikas neribotas 2\$500
Rua Tenente Penna, 29. B Retiro
Bondės ir autobusai:
Casa Verde ir Rua Italianos

Dr. R. Oliva

ADVOKATAS

Veda žemių ir investicijų bylas.
Rua do Carmo, 18 - 1 aukštas
telefonas: 2-4752

kie dykaducniai reikia kasavoti. Taigi, mes Brazilijos kolonistai turim taip ir parašyti Smetonai ir priminti jam, kad jis pats būdamas Užulėnio muzikas, turi rūpintis muzikų reikalais, o ne ponų.

Lietuvis, Kolonistas.

Dr. R. Oliva

ADVOKATAS

Daro šamadas ir Naturalizacijos operas

Rua do Carmo, 18 - 1 aukštas,
tel. 2-4752.

NAMAS ir KRAUTUVĖ

Labai skubiai parsiduoda naujai pastatytas namas ir su gerai įrengta krautuve, labai geroje lietuviškos apgyventoje vietoje. Sužinoti galima kasdienų rua da Moo'ca, 424. S. Paulo

Siuvykla

MARIAMPOLĖ

Antano Nizevičiaus

Priima vyriskų rūbų užsakytus ir darbą atlieku pagal užsakytojo pageidavimą. Darbas garantuotas ir pigus. Pasirinkimas medžiagos yra vietinės ir užsieninės pagal visokią kainą. Tautiečiams su nuolaida.

Rua Taquary, 24.

(kampas Moo'ca)

Alfaiataria Vilnius

[FILIAL]

Tautiečiai, ar Jūs mylite vilkėti gražius rūbus. Rūbai gražūs tik tada, kuomet jie gerai pasiūti. Atsilaukę siuvyklon Vilnius [filial] tikrai liksite patenkinti. Darbas švarus ir garantuotas. Pigiau negu kitur. Tautiečiams daromos nuolaidos. Didelis medžiagų pasirinkimas vietinių ir užsieninių. Alfaiataria Vilnius [filial] randasi labai patogioje vietos kiekvieno rajono tautiečiams. Tik dvi minutės nuo didžiojo pašto. A. S. João, Praça Julio Mesquita, 60.

Jaunime, ar zinai?

Kad „Vilties“ Villa Bella skyrms rengia š. m. rugpjūčio mėn. 3 d. (šeštadienį) „Lega Lombarda“ salėje, Largo de São Paulo nepaprastai įdomų

Viesa Vakara

Programoje: 1) oimė kartą S. Pauly labai graži 3-jų veiksmų komedija „Moderniškoji kaimo moteris“, 2) bokso rungtynės su garsiais lengvojo svorio boksininkais k. a.: Branco x Relampego, Kid Xocolate x Gomés ir Valasaki x Balys.

Tad visi: jauni, seni, vyrai, moterys, nepraleiskite progos pamatyti šios programos, o vėliau gražiai pasilinksinti. Pakvietimai gaunami vietoje prie įėjimo tą pat vakarą. Moterims papiginta kaina.

Pradzie 8 val. vakaro, pabaiga 4 val. ryto.

Griež „Vilties“ Dūdų Orkestras.

Skyriaus Valdyba

Tąsa iš 2-ro pusl.)

perai, kurių nevadina ir negali vadinti gyviais ir tt. Tačiau karkvabaliai visgi į vyskupo teismą neatvyko. Tada teismas padarė tokį nutarimą: «Mes, Monserrato Benediktas, Lozano vyskupas, išklausę galingojo Berno valdovo skundą prieš karkvabalio perus ir kadangi kaltininkai neatvyko

į teismą, mes nutarėme jus, velniškos biaurybės, ištrėmti ir prakeikti».

Veltui

Gau-ite pilnų patarimų lietuvių kalboj, kaip apsaugoti sveikatą, išsaugoti gražų veidą, išsigydyti nuo reumatizmo, nuovargio darbe, geltonosios (amarelės) ir mozolių (callos). Šiandien pat parašykite, priėjus daui savo tikrą adresą ir pašto ženkluką

EXPEDITORA

„NELLY“

Rua Carnot, 51 (Canindé) - S. Paulo-Brasil

EMPRESA MARITIMA TRANSATLANTICA

R. BENJAMIN CONSTANT, N. I - I'AND,
(ESQ. PRAÇADASE)
SAO PAULO
TELEPHONE: 2-7485
TELEGRAMMAS: TRANSMAR-S.PAULO

Laivakortės

šamados su ir be depozito (užstato), išėmimas čekių.

Pasai ir Vizos

Be jokių tarpininkų kainas patikrinkite pas mus

KAINOS LABAI ZEMOS

VILLA ZELINA

AUKŠTA VIETA, GERAS ORAS, PLAČIOS GATVĖS, SVEIKAS VANDUO, ELEKTROS ŠVIESTA, LIETUVIŲ BAŽNYČIA IR T. T. BONDŽIŲ, AUTOBUSŲ IR TRAUKINIŲ SUSISIEKIMAS SKUBĖKIT. ĮSIGYTI NUOSAVA ŽEMĖS SKLYPA! DUODAMA MATERIOLAS IŠSIMOKĖJIMUI. DAR YRA ŽEMĖS PO 10 000 UŽ M² ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI. TEIRIAUTIS: ANTONIO PRADO Nº3 SOB. TELEPHONE 2-5023

VIETOJE:
PAS KARLOS KORKISCHKO
AV. ZELINA Nº 33
ŽEMĖS SAVININKAS CLAUDIO MONTEIRO SOARES.